

Bruxelles, 29.4.2016
SWD(2016) 143 final

DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI

REZUMATUL EVALUĂRII IMPACTULUI

care însoțește documentul

Propunere de DIRECTIVĂ A CONSILIULUI

de punere în aplicare a Acordului încheiat între Confederația Generală a Cooperativelor Agricole din Uniunea Europeană (COGECA), Federația Europeană a Lucrătorilor din Transporturi (ETF) și Asociația Organizațiilor Naționale ale Întreprinderilor de Pescuit din Uniunea Europeană („Europêche”) din 21 mai 2012, astfel cum a fost modificat la 8 mai 2013, referitor la punerea în aplicare a Convenției din 2007 privind munca în domeniul pescuitului a Organizației Internaționale a Muncii

{COM(2016) 235 final}

{SWD(2016) 144 final}

Fișă rezumat

Evaluare proporțională a impactului acordului partenerilor sociali din UE privind punerea în aplicare a Convenției din 2007 privind munca în domeniul pescuitului a OIM.

A. Necesitatea unei acțiuni

De ce? Care este problema abordată?

Convenția privind munca în domeniul pescuitului (C188) a Organizației Internaționale a Muncii (OIM) a fost adoptată în 2007 în vederea suplimentării și actualizării standardelor internaționale privind condițiile de muncă în acest sector. În același an, Comisia a lansat prima fază a consultării cu partenerii sociali din UE în temeiul articolului 154 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Partenerii sociali din UE au fost invitați „să examineze posibilitatea unei inițiative comune de promovare a punerii în aplicare, în UE, a prevederilor recentei Convenții din 2007 privind munca în domeniul pescuitului a OIM”. Federația Europeană a Lucrătorilor din Transporturi (ETF), Asociația Organizațiilor Naționale ale Întreprinderilor de Pescuit din Uniunea Europeană (Europêche) și Confederația Generală a Cooperativelor Agricole din Uniunea Europeană (COGECA) au încheiat un acord la 8 mai 2013 și la 10 mai 2013 au cerut Comisiei transpunerea în legislația UE a acordului (prin intermediul unei directive). În acordul lor, partenerii sociali din UE au dorit să unifice prevederile din acquis-ul UE cu cele din Convenția C188 a OIM.

Principalele probleme identificate se referă la faptul că riscurile și gravitatea accidentelor și bolilor profesionale sunt mari și incidența acestora este în mod semnificativ mai mare decât în alte sectoare economice. Aceasta duce la absența de la locul de muncă și plecări anticipate din acest sector, conducând la o creștere a costurilor pentru angajatori și sistemele de securitate socială. Principalii factori sunt: 1. Factori profesionali: accidentele sunt adesea cauzate de oboseala provocată de un program de muncă prelungit, de condiții neadecvate de sănătate și securitate sau de muncă. 2. O ratificare lentă: tratatele internaționale existente privind siguranța la bordul vaselor nu au intrat încă în vigoare, din cauza ratificării lente. Franța este singurul stat membru al UE care a ratificat Convenția C188. 3. Fragmentare: Legislația UE în domeniul muncii și al securității și sănătății în muncă, care stabilește norme aplicabile tuturor lucrătorilor, oferă un cadru fragmentat, care nu este pe deplin adaptat condițiilor de muncă specifice într-un anumit sector. Cu privire la aspectele care nu sunt acoperite de acquis-ul UE, statele membre UE au introdus standarde naționale foarte diferite.

Ce se așteaptă de la această inițiativă?

Obiectiv general: Îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață ale pescarilor care lucrează la bordul vaselor care arborează pavilionul unui stat membru al Uniunii Europene. Obiective specifice: (1) îmbunătățirea securității și a sănătății în muncă pentru pescari în UE; și (2) stabilirea unui cadru juridic consolidat adecvat condițiilor de muncă în sectorul pescuitului maritim.

Care este valoarea adăugată a acțiunii la nivelul UE?

Aceasta ar duce la un cadru juridic consolidat al UE pentru sectorul pescuitului maritim, aliniat la standardele internaționale, care include elemente încă nereglementate la nivelul UE, cum ar fi certificatul medical pentru pescari sau dreptul la tratament medical la bord. Acțiunea se bazează pe standardele internaționale și europene existente, punând în aplicare tratatele UE. Un cadru UE ar conduce la condiții de concurență echitabile în sectorul pescuitului maritim în toate statele membre ale UE. Acordul va contribui la accelerarea ratificării tratatelor internaționale. De asemenea, el va consolida poziția de lider a UE în relația cu țările terțe și în cadrul organizațiilor internaționale, în scopul de a îmbunătăți respectarea măsurilor internaționale, inclusiv respectarea drepturilor omului, precum și conservarea și gestionarea resurselor marine vii.

B. Soluții

Ce opțiuni de politică legislative și nelegislative au fost luate în considerare? Există o opțiune preferată sau nu? De ce?

Comisia are doar posibilitatea de a accepta sau de a respinge solicitarea părților semnatare de punere în aplicare a acordului printr-un act legislativ. Ea nu poate modifica textul acordului. Prin urmare, a fost analizată numai o opțiune de politică (și anume măsurile stabilite în acord) și a fost comparată cu scenariul de bază (și anume opțiunea de a nu întreprinde nicio acțiune suplimentară la nivelul UE). În urma comparării opțiunilor, se poate concluziona că acordul îndeplinește obiectivele stabilite privind costurile generale rezonabile și că punerea în aplicare a acordului prin intermediul unei directive este adecvată.

Care sunt susținătorii fiecărei opțiuni?

Acordul a fost încheiat de partenerii sociali din UE din sectorul pescuitului maritim.

- Federația Europeană a Lucrătorilor din Transporturi (ETF): reprezintă lucrătorii din sectorul pescuitului maritim, cu membri din 11 state membre (BE, BG, DE, DK, ES, FR, IT, NL, PL, PT și UK).
- Europêche: reunește angajatorii din sector, atât din domeniul pescuitului artizanal, cât și din cel al pescuitului la scară largă, din 11 state membre (BE, DE, DK, ES, FR, EL, IT, NL, PL, SE și UK) și din alte două state cu statut de observator (LV și LT).
- COGECA: reprezintă interesele generale și specifice ale cooperativelor europene din domeniul agricol,

silvicol, al pescuitului și agroalimentar, cu membri din 11 organizații naționale (CY, DE, EE, ES, FR, EL, IE, IT, MT, NL și SI).

Sunt reprezentate în total 16 state membre implicate în pescuitul maritim. În plus, cele opt state membre (ES, IT, PT, EL, FR, NL, PL și UK) care reprezintă 84 % din sector în termeni de forță de muncă totală ocupată și 87 % în termeni de echivalent normă întreagă sunt reprezentate în cadrul comitetului pentru dialog social al UE. Se poate concluziona prin urmare, că partenerii sociali care au semnat acordul sunt reprezentativi pentru sector și pot solicita Comisiei în mod justificat adoptarea unui act legislativ care să pună în aplicare acordul, în conformitate cu articolul 155 din TFUE. Toate statele membre ale UE au votat în favoarea Convenției C188 a OIM atunci când acesta a fost adoptată în 2007. Franța este singurul stat membru al UE care a ratificat convenția. Câteva state membre ale UE (UK, NL, EE și DK) se pregătesc să ratifice convenția.

C. Impactul opțiunii preferate

Care sunt avantajele opțiunii preferate (dacă există; în caz contrar, avantajele opțiunilor principale)?

Acordul va îmbunătăți condițiile de viață și de muncă în sectorul pescuitului maritim în ceea ce privește timpul de lucru, vârsta minimă, certificarea medicală, evaluarea riscurilor și tratamentul medical la bord. El va crea, de asemenea, condiții de concurență echitabile pentru acest sector, prin stabilirea unor standarde minime la nivelul UE. Principalele avantaje, pentru fiecare grup de părți interesate, sunt prezentate în cele ce urmează.

- Pentru **angajatori**, acordul va reduce incidența accidentelor de muncă, a rănilor și bolilor profesionale și costul compensării aferente, pierderile de producție și rata de rotație a personalului. Se estimează că reducerea numărului de boli profesionale va produce un beneficiu anual de 200 000 EUR pentru angajatori. Numărul mai mic de accidente la locul de muncă ar putea duce la economii de peste 400 000 EUR pentru angajatori. Analiza arată că reducerea numărului de accidente la locul de muncă și al bolilor profesionale s-ar menține de-a lungul timpului și, pe o perioadă de cinci ani, ar fi evitate între 200 și 2 000 de accidente la locul de muncă și între 300 și 1 300 de cazuri de boli profesionale, cu un beneficiu total pentru angajatori cuprins între 0,2 milioane EUR și 1,6 milioane EUR în cazul bolilor profesionale și 0,4 și 3,8 milioane EUR în cazul accidentelor.
- Pentru **lucrători**, acordul va conduce la reducerea riscurilor de accidente sau boală și, prin urmare, la reducerea riscului de pierdere a capacității de a realiza un venit, ceea ce le-ar permite să rămână mai mult timp în acest sector și va avea ca efect creșterea atractivității sectorului pentru tineri și lucrători calificați.
- Pentru **autoritățile naționale**, acordul va duce la reducerea costurilor implicate de costurile de securitate socială și de asistență medicală. Beneficiile pentru autoritățile naționale vor persista dincolo de întreaga perioadă de cinci ani analizată, cu beneficii totale în ceea ce privește economiile de costuri de spitalizare estimate la peste 0,2 milioane EUR și la 1,5 milioane EUR pe o perioadă de cinci ani.

Care sunt costurile opțiunii preferate (dacă există; în caz contrar, costurile opțiunilor principale)?

În general, nu se estimează o creștere considerabilă a costurilor atunci când acordul va fi pus în aplicare. O serie de costuri vor surveni o singură dată, (adică costurile legate de punerea în aplicare a acordului în legislația națională), iar altele vor fi recurente (de exemplu, costurile legate de certificatul medical care trebuie reînnoit periodic, costul repatrierii etc.). Costurile pot varia pentru fiecare stat membru, în funcție de gradul în care legislația sa internă este conformă deja cu acordul.

Franța este singurul stat membru al UE care a ratificat convenția. Unele state membre (BE, DE, DK, EE, EL, FI, HR, LT, LV, NL și PL) respectă majoritatea dispozițiilor din acord și, prin urmare, costurile pentru aceste state membre vor fi limitate. Spania, Portugalia, Italia și Regatul Unit vor trebui să schimbe unele aspecte din legislația proprie (certificarea medicală, dreptul la repatriere). Cu toate acestea, pentru statele membre care vor trebui să își modifice legislația națională, costul per lucrător sau per întreprindere pe ansamblu se menține proporțional cu obiectivul care trebuie atins. Costul repatrierii este estimat la 10 000 EUR per repatriere, ceea ce înseamnă un total de 0,1 milioane EUR pe an. Costurile aferente certificatului medical sunt estimate la 0,5 milioane EUR în total pe an.

Care va fi impactul asupra societăților, a IMM-urilor și a microîntreprinderilor?

Aproape 90 % din societățile din acest sector sunt microîntreprinderi cu un singur vas. Deși datele sunt limitate, se poate presupune că o mare parte sunt vase exploatate de proprietar (pentru care dispozițiile acordului nu se aplică) sau exploatate de un comandant cu unul sau doi lucrători care desfășoară o activitate independentă sau sunt angajați la bord.

Impactul asupra întreprinderilor mici se va limita la cazurile în care angajații sau lucrătorii care desfășoară o activitate independentă lucrează alături de angajați. Având în vedere că, în general, impactul cantitativ și calitativ al acordului asupra întreprinderilor este limitat (deși există, în mod inevitabil, un impact mai substanțial asupra IMM-urilor), este improbabilă o reducere a competitivității acestora. În plus, acordul prevede posibilitatea ca statele membre să aplice progresiv acordul pe o perioadă de cinci ani pentru anumite categorii de pescari sau vase.

Va exista un impact semnificativ asupra bugetelor și a administrațiilor naționale?

Pentru autoritățile naționale, reducerea numărului de accidente de muncă, al rănilor și bolilor profesionale va avea ca efect costuri mai mici de securitate socială și asistență medicală. În afară de economiile de costuri de spitalizare (menționate mai sus), economiile legate de tratarea accidentelor de muncă, a rănilor și a bolilor

profesionale sunt dificil de cuantificat.
Vor exista și alte consecințe semnificative?
Având în vedere că, în general, impactul cantitativ al acordului asupra întreprinderilor este de o importanță limitată, nu se preconizează un impact asupra consumatorilor în legătură cu prețul peștelui. Nu se preconizează niciun efect de schimbare a categoriei, și anume trecerea de la statutul de angajat la cel de lucrător care desfășoară o activitate independentă.
D. Măsuri subsecvente
Când va fi revizuită politica?
Comisia Europeană, după consultarea partenerilor sociali de la nivel european, monitorizează punerea în aplicare a directivei de punere în aplicare a acordului. Comisia Europeană va efectua o evaluare a directivei de punere în aplicare a acordului la cinci ani după intrarea sa în vigoare.